

Strategije in zgodnice

Nik Stopar

Terme Čatež
11. november 2022

Tipične zvrsti nalog:

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

Matematične veščine:

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

Matematične veščine:

- samostojno raziskovanje

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

Matematične veščine:

- samostojno raziskovanje
- analitično opazovanje

Tipične zvrsti nalog:

- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

Matematične veščine:

- samostojno raziskovanje
- analitično opazovanje
- sporočanje in argumentiranje

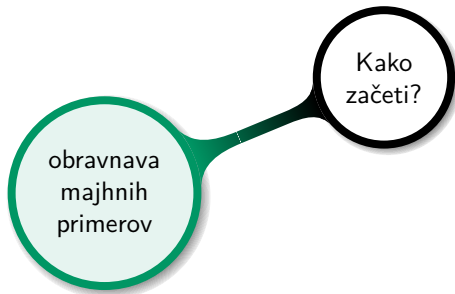
Tipične zvrsti nalog:

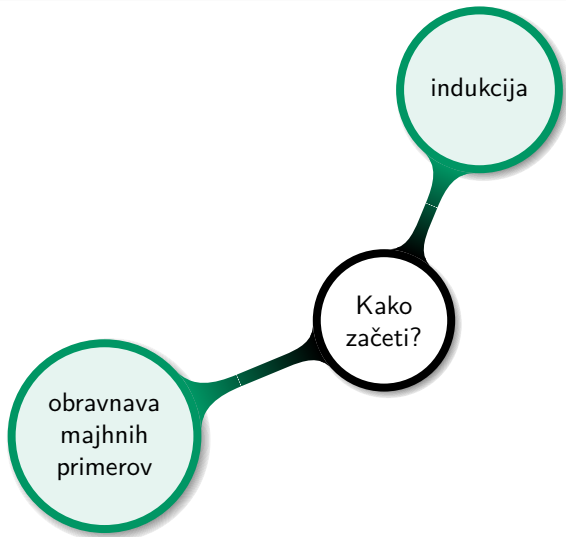
- igre za dva igralca
- tabele in domine
- mreže in barvanja
- kovanci in vžigalice
- kombinatorične naloge

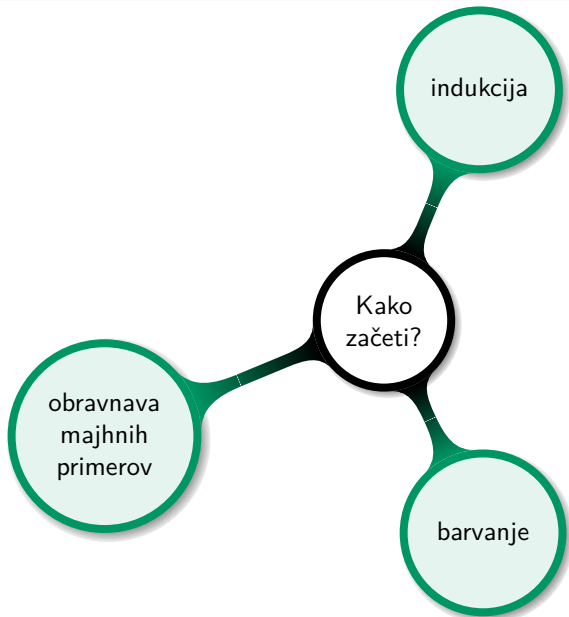
Matematične veščine:

- samostojno raziskovanje
- analitično opazovanje
- sporočanje in argumentiranje
- vztrajnost in iznajdljivost

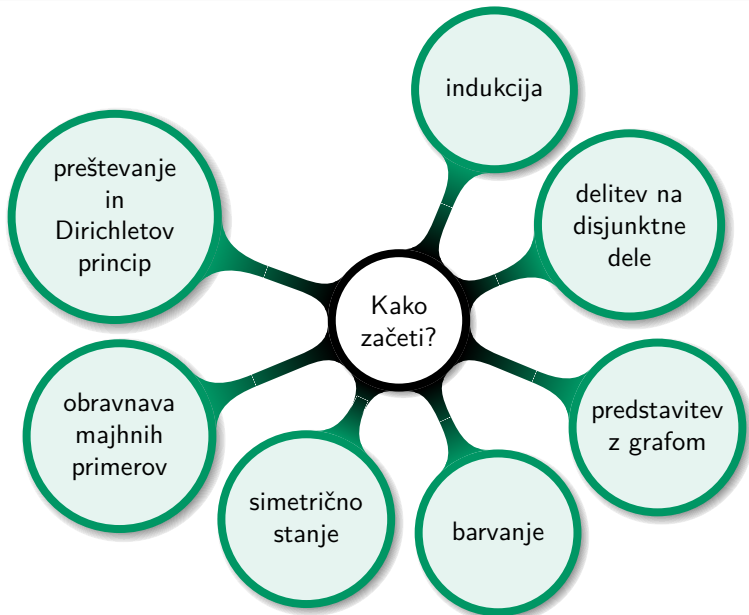

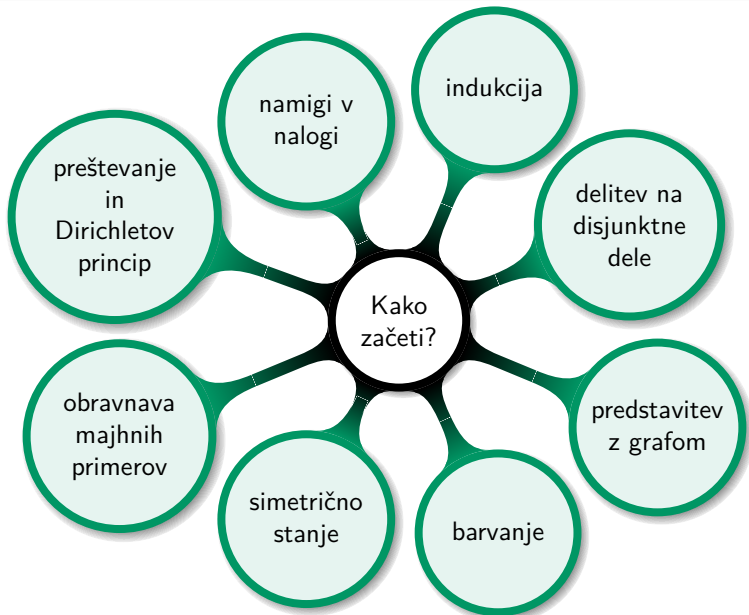

Naloga 1 - Kupčki kovancev

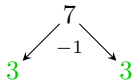
Na mizi je nekaj kupčkov kovancev. Na vsakem koraku izberemo kupček z vsaj 3 kovanci, z mize odstranimo 1 kovanec iz tega kupčka in preostale kovance iz kupčka razdelimo na 2 nova kupčka (ne nujno enake velikosti), ki ju postavimo na mizo. Ali lahko po nekaj korakih na mizi stojijo le kupčki s 3 kovanci, če začnemo z enim samim kupčkom z 2000 kovanci?

Naloga 1 - Kupčki kovancev

Na mizi je nekaj kupčkov kovancev. Na vsakem koraku izberemo kupček z vsaj 3 kovanci, z mize odstranimo 1 kovanec iz tega kupčka in preostale kovance iz kupčka razdelimo na 2 nova kupčka (ne nujno enake velikosti), ki ju postavimo na mizo. Ali lahko po nekaj korakih na mizi stojijo le kupčki s 3 kovanci, če začnemo z enim samim kupčkom z 2000 kovanci?

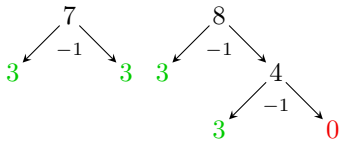
 Ideja: Poglejmo, kaj se zgodi, če namesto z 2000 kovanci na enem kupčku začnemo z n kovanci na enem kupčku, kjer je $n = 7, 8, 9, \dots$

Obravnava majhnih primerov

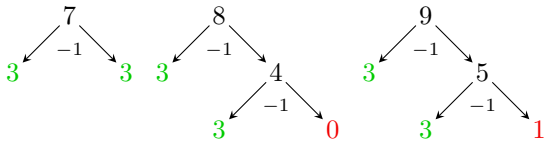

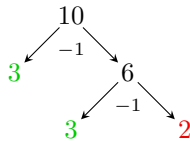
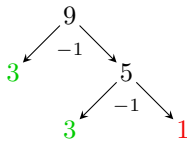
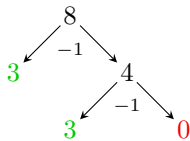
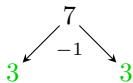
Obravnava majhnih primerov

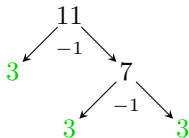
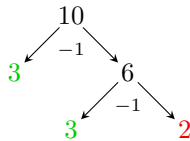
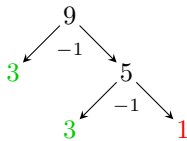
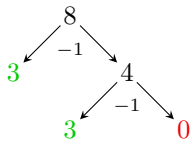
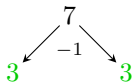
Obravnava majhnih primerov

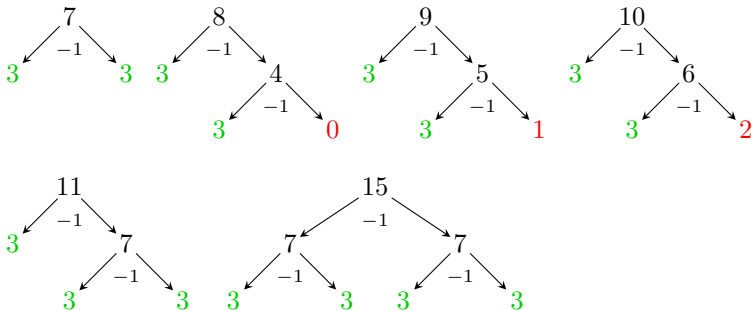
Obravnava majhnih primerov

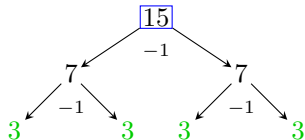
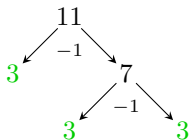
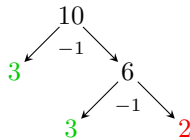
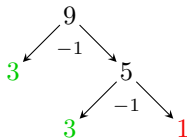
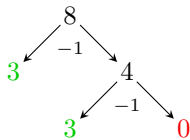
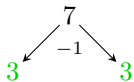
Obravnava majhnih primerov

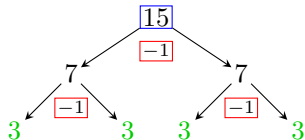
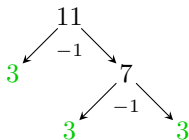
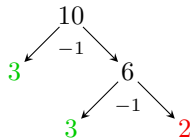
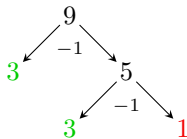
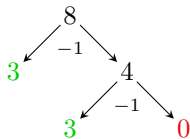
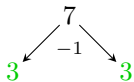
Obravnava majhnih primerov

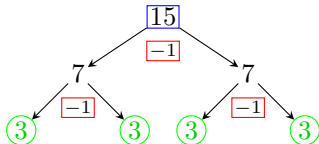
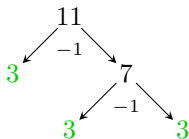
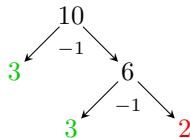
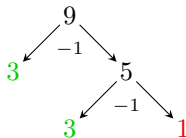
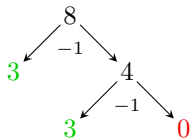
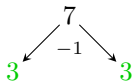
Obravnava majhnih primerov

Obravnava majhnih primerov

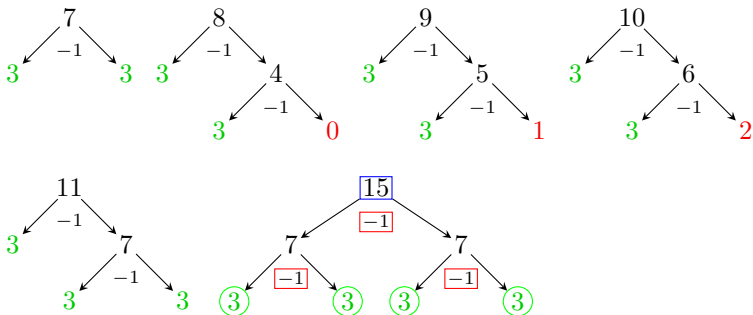

Obravnava majhnih primerov

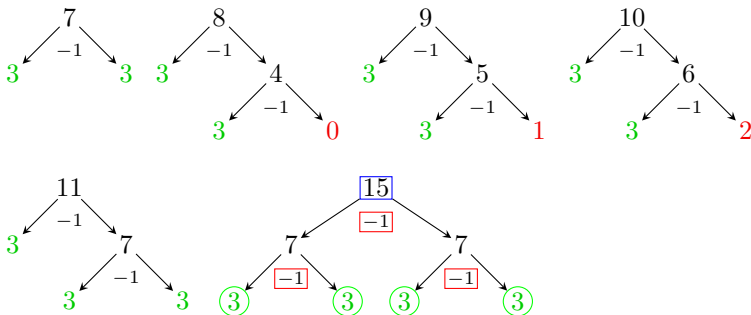
Obravnava majhnih primerov

Opazimo:

$$15 = 3 + (3 + 1) \cdot 3$$

Obravnava majhnih primerov

Opazimo:

$$15 = 3 + (3 + 1) \cdot 3$$

$$11 = 2 + (2 + 1) \cdot 3$$

Po izvedenih k potezah je na mizi $k + 1$ kupčkov kovancev.

Po izvedenih k potezah je na mizi $k + 1$ kupčkov kovancev.

$$2000 = k + (k + 1) \cdot 3,$$

Obravnava majhnih primerov

Po izvedenih k potezah je na mizi $k + 1$ kupčkov kovancev.

$$2000 = k + (k + 1) \cdot 3,$$

$$2000 = 4k + 3.$$

Obravnava majhnih primerov

Po izvedenih k potezah je na mizi $k + 1$ kupčkov kovancev.

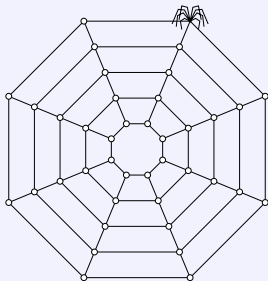
$$2000 = k + (k + 1) \cdot 3,$$

$$2000 = 4k + 3.$$

Enačba nima rešitev $k \in \mathbb{N}$, torej če začnemo s kupčkom z 2000 kovanci, na mizi nikoli ne bodo le kupčki s 3 kovanci.

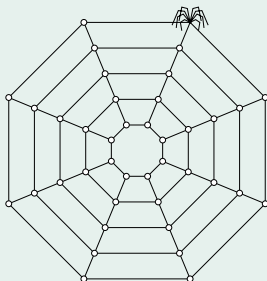
Naloga 2 - Pajek in muhe

Pajkova mreža je sestavljena iz vozlišč in daljic. Pajek stoji v enem od vozlišč na zunanjem robu mreže in čaka, da se v vozlišča mreže ulovijo muhe, v vsako vozlišče natanko ena muha. Nato se bo sprehodil po mreži na zelo poseben način: na svoji poti bo šel mimo 25 vozlišč mreže in pojedel muho na 26. vozlišču (če je še ni), nato bo zopet šel mimo 25 vozlišč mreže in pojedel muho na 26. vozlišču in tako naprej. Koliko je največje število muh, ki jih pajek lahko poje na tak način?

Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

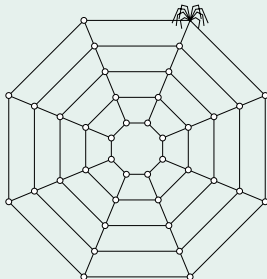

Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

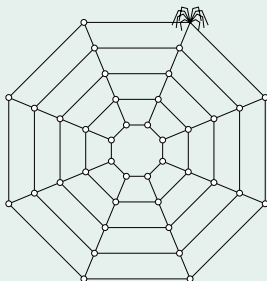
- Če pajek poje muho na vsakem 1. vozlišču sprehoda,

Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

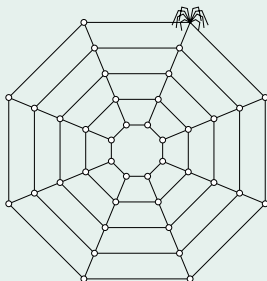
- Če pajek poje muho na vsakem 1. vozlišču sprehoda, potem lahko poje vse muhe.

Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

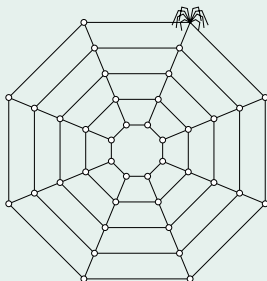
- Če pajek poje muho na vsakem **1. vozlišču** sprehoda, potem lahko poje vse muhe.
- Če pajek poje muho na vsakem **2. vozlišču** sprehoda,

Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

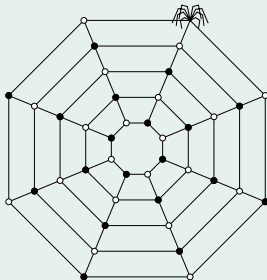
- Če pajek poje muho na vsakem **1. vozlišču** sprehoda, potem lahko poje vse muhe.
- Če pajek poje muho na vsakem **2. vozlišču** sprehoda, s poskušanjem poiščemo vse muhe, ki jih lahko poje.

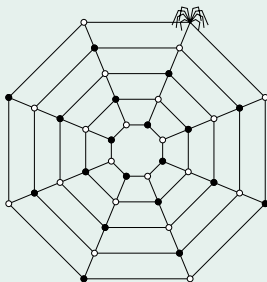
Obravnava majhnih primerov

Zmanjšajmo dolžino pajkovega sprehoda, preden poje muho.

- Če pajek poje muho na vsakem **1. vozlišču** sprehoda, potem lahko poje vse muhe.
- Če pajek poje muho na vsakem **2. vozlišču** sprehoda, s poskušanjem poiščemo vse muhe, ki jih lahko poje.

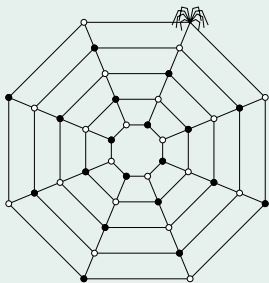

Obravnava majhnih preimerov

Rešitev naloge:

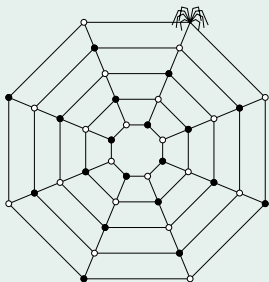
Obravnava majhnih preimerov

Rešitev naloge:

(1) Pajek ne more pojesti nobene muhe na belem vozlišču:

Obravnava majhnih preimerov

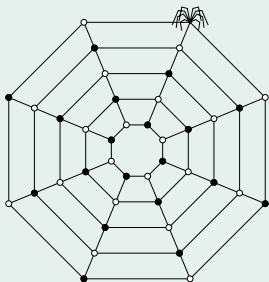

Rešitev naloge:

- (1) Pajek ne more pojesti nobene muhe na belem vozlišču:
Po sodo mnogo korakov pristane na črnem vozlišču.

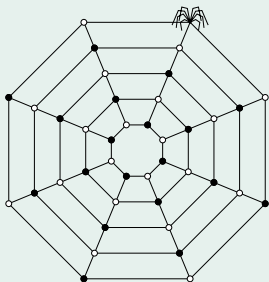
Obravnava majhnih preimerov

Rešitev naloge:

- (1) Pajek ne more pojesti nobene muhe na belem vozlišču:
Po sodo mnogo korakov pristane na črnem vozlišču.
- (2) Pajek lahko poje vse muhe na črnih vozliščih:

Obravnava majhnih preimerov

Rešitev naloge:

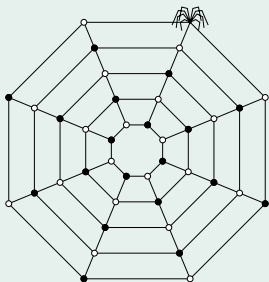
(1) Pajek ne more pojesti nobene muhe na belem vozlišču:

Po sodo mnogo korakov pristane na črnem vozlišču.

(2) Pajek lahko poje vse muhe na črnih vozliščih:

Po vsake 2 korakov (izmed prvih 24) se vrne na isto vozlišče, nato pa se v 25. in 26. koraku premakne na sosednje črno vozlišče.

Obravnava majhnih preimerov

Rešitev naloge:

(1) Pajek ne more pojesti nobene muhe na belem vozlišču:

Po sodo mnogo korakov pristane na črnem vozlišču.

(2) Pajek lahko poje vse muhe na črnih vozliščih:

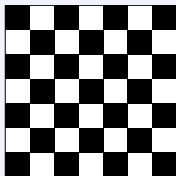
Po vsake 2 korakov (izmed prvih 24) se vrne na isto vozlišče, nato pa se v 25. in 26. koraku premakne na sosednje črno vozlišče.

Pajek lahko poje največ 19 muh.

Naloga 3 - Koščki šahovnice

Selena ima list karirastega papirja s 7×7 kvadratkami, na katerem so kvadratkami pobarvani črno in belo v vzorcu šahovnice, pri čemer so vogalni kvadratkami črni. Iz papirja želi izrezati nekaj enakih koščkov, pri čemer bo rezala le po stranicah kvadratkov.

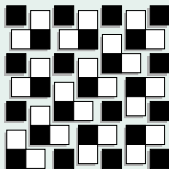
- (a) Največ koliko koščkov oblike bi lahko Selena izrezala iz svojega lista papirja?
- (b) Največ koliko koščkov oblike bi lahko Selena izrezala iz svojega lista papirja?

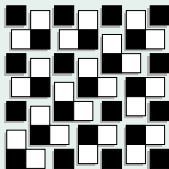
- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov.

- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

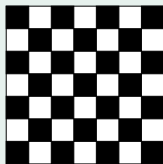
- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

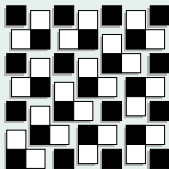

- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki.

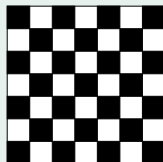
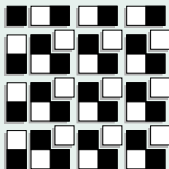

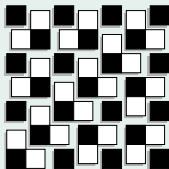
- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadrata, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

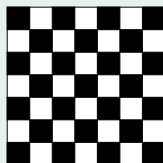
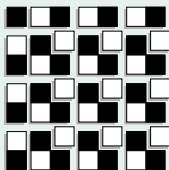
- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki.

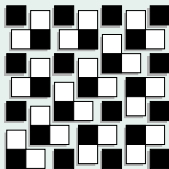
- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadrata, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

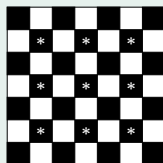
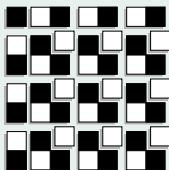
- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki. Izreže lahko vsaj 9 koščkov.

- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

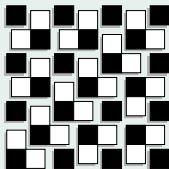

- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki. Izreže lahko vsaj 9 koščkov.

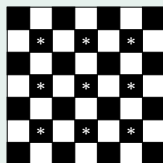
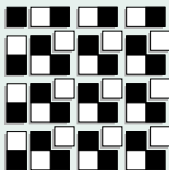

Označimo nekatere črne kvadratke.

- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

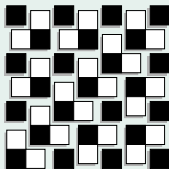

- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki. Izreže lahko vsaj 9 koščkov.

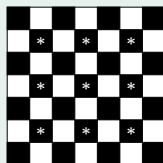
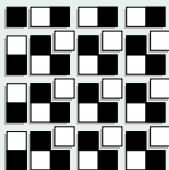

Označimo nekatere črne kvadratke. Vsak izrezan košček vsebuje natanko 1 označen kvadratak.

- (a) Vsak košček ima 2 bela kvadratka, na listu papirja je 24 belih kvadratkov. Izreže lahko največ $24 : 2 = 12$ koščkov.

- (b) Poiščimo razrez s čim več koščki. Izreže lahko vsaj 9 koščkov.

Označimo nekatere črne kvadratke. Vsak izrezan košček vsebuje natanko 1 označen kvadrateg. Izreže lahko največ 9 koščkov.

Naloga 4 - Domine L

Določi najmanjše število polj tabele velikosti 8×8 , ki jih moramo pobarvati, da bo vsaka domina v obliki črke L, ki jo postavimo na tabelo, pokrila vsaj eno pobarvano polje.

Naloga 4 - Domine L

Določi najmanjše število polj tabele velikosti 8×8 , ki jih moramo pobarvati, da bo vsaka domina v obliki črke L, ki jo postavimo na tabelo, pokrila vsaj eno pobarvano polje.

 Ideja: Tabelo razdelimo na manjše disjunktne dele, v katerih znamo določiti, najmanjše število polj, ki jih moramo pobarvati.

Naloga 4 - Domine L

Določi najmanjše število polj tabele velikosti 8×8 , ki jih moramo pobarvati, da bo vsaka domina v obliki črke L, ki jo postavimo na tabelo, pokrila vsaj eno pobarvano polje.

 Ideja: Tabelo razdelimo na manjše disjunktne dele, v katerih znamo določiti, najmanjše število polj, ki jih moramo pobarvati.

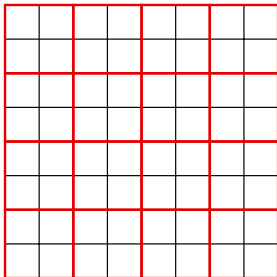
Najmanj koliko polj moramo pobarvati v kvadratu velikosti 2×2 ?

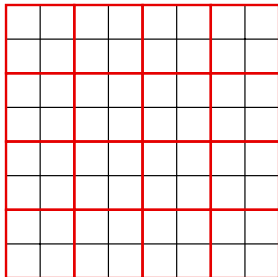
Delitev na disjunktne dele

Tabelo razdelimo na 16 disjunktne kvadrate velikosti 2×2 .

Delitev na disjunktne dele

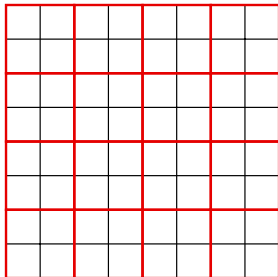
Tabelo razdelimo na 16 disjunktne kvadrate velikosti 2×2 .

V vsakem kvadratu velikosti 2×2 moramo pobarvati vsaj 2 polji.

Delitev na disjunktne dele

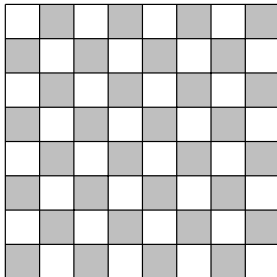
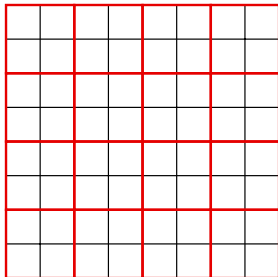
Tabelo razdelimo na 16 disjunktne kvadratov velikosti 2×2 .

V vsakem kvadratu velikosti 2×2 moramo pobarvati vsaj 2 polji. Skupaj moramo pobarvati vsaj $16 \cdot 2 = 32$ polj.

Delitev na disjunktne dele

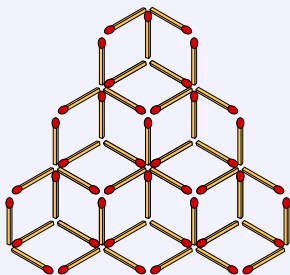
Tabelo razdelimo na 16 disjunktne kvadrato velikosti 2×2 .

V vsakem kvadratu velikosti 2×2 moramo pobarvati vsaj 2 polji. Skupaj moramo pobarvati vsaj $16 \cdot 2 = 32$ polj. Barvanje v obliki šahovnice pokaže, da zadostuje pobarvati 32 polj.

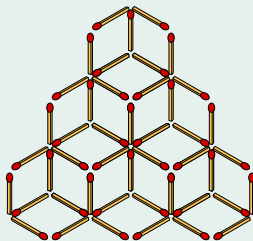
Naloga 5 - Vžigalice

Iz 45 vžigalic sestavimo mrežo, kot to prikazuje slika. Najmanj koliko vžigalic moramo odstraniti, da preostale vžigalice ne bodo tvorile nobenega pravilnega šestkotnika?

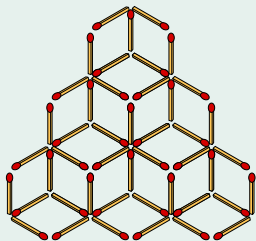
Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike:

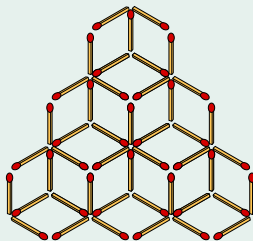
Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

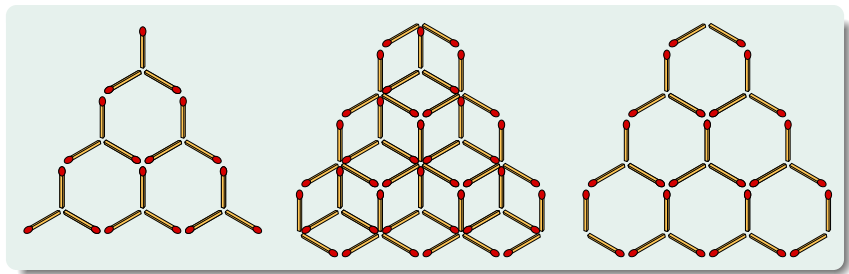

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

Delitev na disjunktne dele

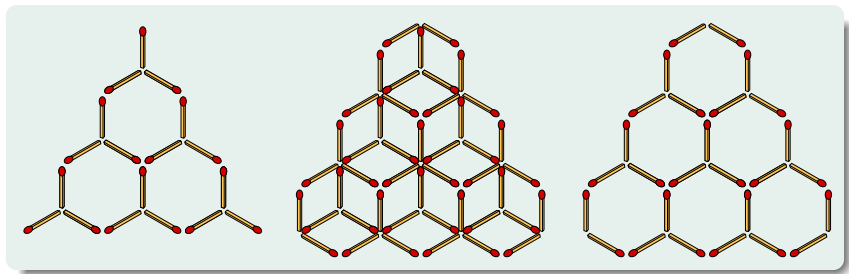
Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

Delitev na disjunktne dele

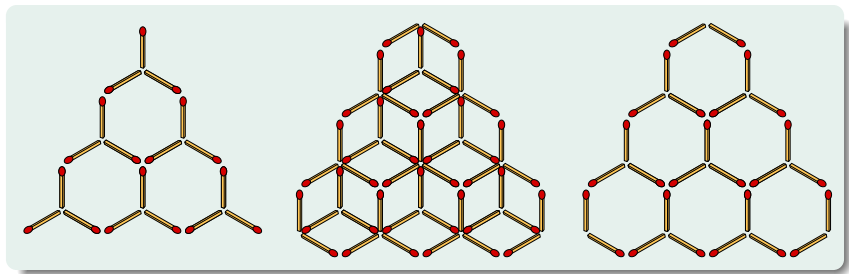
Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.
POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

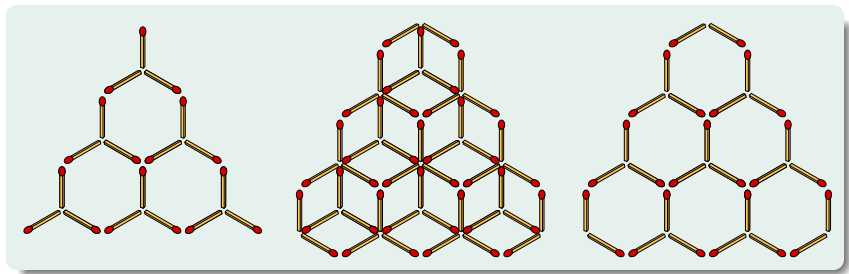
Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj 2 vžigalici.

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

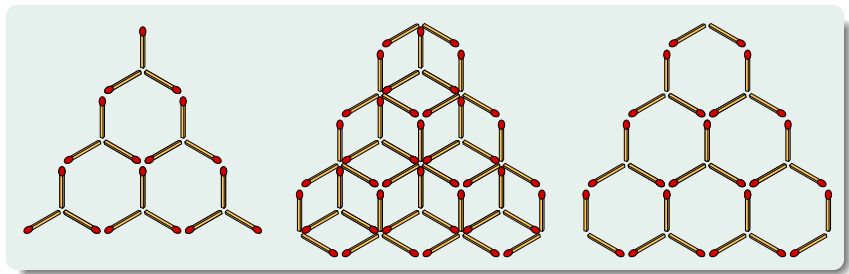
Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

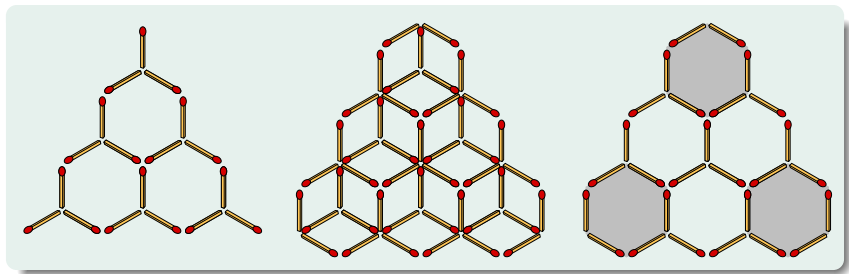
Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.
(delitev na disjunktne dele)

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

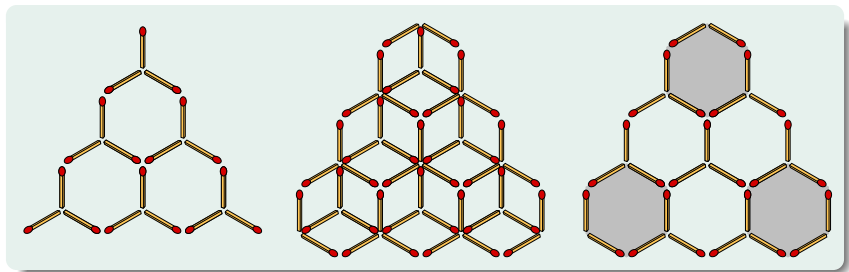
Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.
(delitev na disjunktne dele)

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

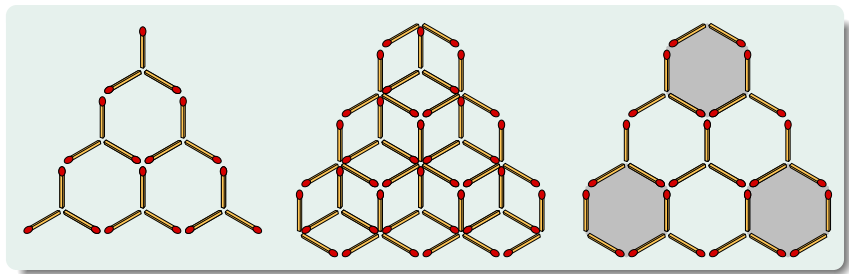
POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.
(delitev na disjunktne dele)

Odstraniti moramo vsaj **5** vžigalic.

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.
(delitev na disjunktne dele)

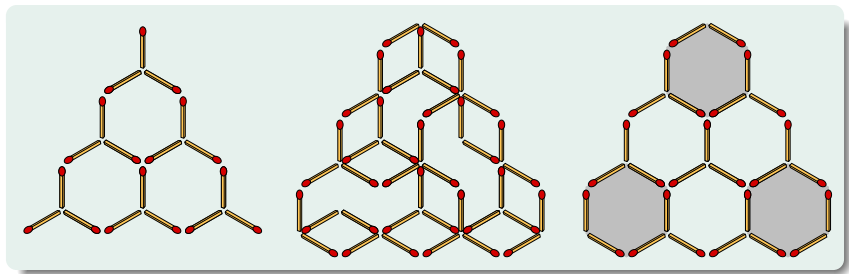
Odstraniti moramo vsaj **5** vžigalic.

Ali lahko to storimo tako, da uničimo tudi velik šestkotnik?

Delitev na disjunktne dele

Najprej poiščemo vse pravilne šestkotnike: $6 + 3 + 1$

Konfiguracijo vžigalic razdelimo na 2 **disjunktne dele**.

POZOR! Ne smemo pozabiti na velik šestkotnik.

- Z levega dela moramo odstraniti vsaj **2** vžigalici.
- Z desnega dela moramo odstraniti vsaj **3** vžigalice.
(delitev na disjunktne dele)

Odstraniti moramo vsaj **5** vžigalic.

Ali lahko to storimo tako, da uničimo tudi velik šestkotnik? **Da.**

Simetrično stanje

Denimo, da 2 igralca igrata igro, v kateri poteze izvajata izmenično.

Simetrično stanje

Denimo, da 2 igralca igrata igro, v kateri poteze izvajata izmenično.

Iščemo množici stanj S in $N \subseteq S^C$, za kateri velja naslednje:

Simetrično stanje

Denimo, da 2 igralca igrata igro, v kateri poteze izvajata izmenično.

Iščemo množici stanj S in $N \subseteq S^C$, za kateri velja naslednje:

- če je igra v stanju iz S , potem jo katerakoli dovoljena poteza postavi v stanje iz N ,

Denimo, da 2 igralca igrata igro, v kateri poteze izvajata izmenično.

Iščemo množici stanj S in $N \subseteq S^C$, za kateri velja naslednje:

- če je igra v stanju iz S , potem jo katerakoli dovoljena poteza postavi v stanje iz N ,
- če je igra v stanju iz N , potem lahko z eno potezo igro postavimo nazaj v stanje iz S .

Denimo, da 2 igralca igrata igro, v kateri poteze izvajata izmenično.

Iščemo množici stanj S in $N \subseteq S^C$, za kateri velja naslednje:

- če je igra v stanju iz S , potem jo katerakoli dovoljena poteza postavi v stanje iz N ,
- če je igra v stanju iz N , potem lahko z eno potezo igro postavimo nazaj v stanje iz S .

Množica S je zelo pogosto množica **simetričnih stanj**.

Naloga 6 - Rezanje papirja

Kaja in Matej igrata igro s kosom karirastega papirja velikosti $m \times n$, v kateri izmenično izvajata poteze. V vsaki potezi igralec, ki drži kos papirja, ta kos prereže na dva dela po eni izmed črt, vodoravni ali navpični. Nato enega izmed dveh nastalih kosov papirja uniči, drugega pa preda soigralcu, da se igra nadaljuje. Kdor dobi v roke kos papirja velikosti 1×1 , izgubi igro. V odvisnosti od m in n določi, kdo ima zmagovito strategijo, če na začetku igre papir v rokah drži Kaja.

Naloga 6 - Rezanje papirja

Kaja in Matej igrata igro s kosom karirastega papirja velikosti $m \times n$, v kateri izmenično izvajata poteze. V vsaki potezi igralec, ki drži kos papirja, ta kos prereže na dva dela po eni izmed črt, vodoravni ali navpični. Nato enega izmed dveh nastalih kosov papirja uniči, drugega pa preda soigralcu, da se igra nadaljuje. Kdor dobi v roke kos papirja velikosti 1×1 , izgubi igro. V odvisnosti od m in n določi, kdo ima zmagovito strategijo, če na začetku igre papir v rokah drži Kaja.

Ideja: Vprašamo se, ali v igri lahko opredelimo simetrična stanja.

Simetrično stanje

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

Simetrično stanje

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,

Simetrično stanje

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično,

Simetrično stanje

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično, zato ima zmagovito strategijo igralec, ki lahko igro vzdržuje v simetričnem stanju:

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično, zato ima zmagovito strategijo igralec, ki lahko igro vzdržuje v simetričnem stanju:

- če je $m = n$,

Simetrično stanje

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično, zato ima zmagovito strategijo igralec, ki lahko igro vzdržuje v simetričnem stanju:

- če je $m = n$, ima zmagovito strategijo drugi igralec (Matej),

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično, zato ima zmagovito strategijo igralec, ki lahko igro vzdržuje v simetričnem stanju:

- če je $m = n$, ima zmagovito strategijo drugi igralec (Matej),
- če pa je $m \neq n$,

simetrično stanje = preostali kos papirja je kvadraten

- vsaka poteza kvadraten kos papirja spremeni v nekvadraten kos papirja,
- vsak nekvadraten kos papirja lahko z eno potezo spremenimo nazaj v kvadraten kos papirja

Zmagovito stanje (1×1 list) je simetrično, zato ima zmagovito strategijo igralec, ki lahko igro vzdržuje v simetričnem stanju:

- če je $m = n$, ima zmagovito strategijo drugi igralec (Matej),
- če pa je $m \neq n$, ima zmagovito strategijo prvi igralec (Kaja).

Naloga 7 - Igra s kamni

Dva igralca igrata igro s kamni. Na začetku je dan kup kamnov z vsaj 2 kamnoma. Igralec na potezi izbere enega od kupov kamnov in ga razdeli na 2 ali 3 nove kupe, od katerih ima vsak kup vsaj 1 kamen. Igralec, ki ne more razdeliti kupa, izgubi igro. Kateri igralec bo zmagal, če oba igrata pametno?

Naloga 7 - Igra s kamni

Dva igralca igrata igro s kamni. Na začetku je dan kup kamnov z vsaj 2 kamnoma. Igralec na potezi izbere enega od kupov kamnov in ga razdeli na 2 ali 3 nove kupe, od katerih ima vsak kup vsaj 1 kamen. Igralec, ki ne more razdeliti kupa, izgubi igro. Kateri igralec bo zmagal, če oba igrata pametno?

Namig 1: kupi, na katerih je 1 kamen, niso pomembni (lahko jih odstranimo iz igre)

Naloga 7 - Igra s kamni

Dva igralca igrata igro s kamni. Na začetku je dan kup kamnov z vsaj 2 kamnoma. Igralec na potezi izbere enega od kupov kamnov in ga razdeli na 2 ali 3 nove kupe, od katerih ima vsak kup vsaj 1 kamen. Igralec, ki ne more razdeliti kupa, izgubi igro. Kateri igralec bo zmagal, če oba igrata pametno?

Namig 1: kupi, na katerih je 1 kamen, niso pomembni (lahko jih odstranimo iz igre)

Namig 2: sodost/lihost

Naloga 7 - Igra s kamni

Dva igralca igrata igro s kamni. Na začetku je dan kup kamnov z vsaj 2 kamnoma. Igralec na potezi izbere enega od kupov kamnov in ga razdeli na 2 ali 3 nove kupe, od katerih ima vsak kup vsaj 1 kamen. Igralec, ki ne more razdeliti kupa, izgubi igro. Kateri igralec bo zmagal, če oba igrata pametno?

Namig 1: kupi, na katerih je 1 kamen, niso pomembni (lahko jih odstranimo iz igre)

Namig 2: sodost/lihost

simetrično stanje = kupi z več kot 1 kamnom nastopajo v parih z enakim številom kamnov

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov.

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod,

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih,

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1, $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1, $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Če drugi igralec v svoji potezi razdeli kup A ,

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1 , $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Če drugi igralec v svoji potezi razdeli kup A , potem prvi igralec v naslednji potezi na enak način razdeli kup B , ki je v paru s kupom A .

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1, $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Če drugi igralec v svoji potezi razdeli kup A , potem prvi igralec v naslednji potezi na enak način razdeli kup B , ki je v paru s kupom A .

Po vsaki potezi prvega igralca je igra v simetričnem stanju, po potezi drugega pa v nesimetričnem stanju.

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1, $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Če drugi igralec v svoji potezi razdeli kup A , potem prvi igralec v naslednji potezi na enak način razdeli kup B , ki je v paru s kupom A .

Po vsaki potezi prvega igralca je igra v simetričnem stanju, po potezi drugega pa v nesimetričnem stanju.

Po **zmagoviti potezi** je stanje simetrično (le kupi z 1 kamnom),

Simetrično stanje

Naj bo v začetnem kupu $n \geq 2$ kamnov. Prvi igralec lahko v prvi potezi igro spravi v simetrično stanje:

- če je n sod, razdeli kup na 2 kupa z $\frac{n}{2}$ in $\frac{n}{2}$ kamni,
- če je n lih, razdeli kup na 3 kupe z 1, $\frac{n-1}{2}$ in $\frac{n-1}{2}$ kamni.

Če drugi igralec v svoji potezi razdeli kup A , potem prvi igralec v naslednji potezi na enak način razdeli kup B , ki je v paru s kupom A .

Po vsaki potezi prvega igralca je igra v simetričnem stanju, po potezi drugega pa v nesimetričnem stanju.

Po **zmagoviti potezi** je stanje simetrično (le kupi z 1 kamnom), zato je to potezo izvedel **prvi igralec**.

Predstavitev z grafom

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Predstavitev z grafom

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Predstavitev z grafom

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Kaj nam grafi omogočajo?

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Kaj nam grafi omogočajo?

- vizualizacijo naloge,

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Kaj nam grafi omogočajo?

- vizualizacijo naloge,
- enostavnejše iskanje primerov in protiprimerov,

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Kaj nam grafi omogočajo?

- vizualizacijo naloge,
- enostavnejše iskanje primerov in protiprimerov,
- uporabo standardnih konceptov: **pot**, **cikel**, **stopnja točke**, . . .

Graf je matematičen objekt, sestavljen iz množice vozlišč V in množice povezav E med njimi. Povezave so lahko usmerjene ali ne.

Grafe tipično uporabljamo pri nalogah s poznanstvi, rokovanji, klici, predori, cestami, . . .

Kaj nam grafi omogočajo?

- vizualizacijo naloge,
- enostavnejše iskanje primerov in protiprimerov,
- uporabo standardnih konceptov: **pot**, **cikel**, **stopnja točke**, . . .
- enostavnejše argumentiranje.

Naloga 8 - Klepetulje

Vaške klepetulje si po telefonu izmenjujejo vaške govorice, tako da vsaki dve klepetulji vsak dan med sabo govorita natanko enkrat. Nekega dne je vsaka klepetulja poklicala vsaj eno drugo klepetuljo. Dokaži, da obstajajo tri klepetulje, od katerih je prva klepetulja poklicala drugo, druga tretjo in tretja prvo.

Naloga 8 - Klepetulje

Vaške klepetulje si po telefonu izmenjujejo vaške govorice, tako da vsaki dve klepetulji vsak dan med sabo govorita natanko enkrat. Nekega dne je vsaka klepetulja poklicala vsaj eno drugo klepetuljo. Dokaži, da obstajajo tri klepetulje, od katerih je prva klepetulja poklicala drugo, druga tretjo in tretja prvo.

Ideja: Klepetulje predstavimo s točkami, klice pa s povezavami.

Predstavitev z grafom

Podatki:

- vsaki 2 točki sta povezani z natanko 1 povezavo,
- povezave so usmerjene,
- iz vsake točke gre vsaj ena povezava.

Predstavitev z grafom

Podatki:

- vsaki 2 točki sta povezani z natanko 1 povezavo,
- povezave so usmerjene,
- iz vsake točke gre vsaj ena povezava.

Iščemo usmerjen cikel dolžine 3.

Predstavitev z grafom

Podatki:

- vsaki 2 točki sta povezani z natanko 1 povezavo,
- povezave so usmerjene,
- iz vsake točke gre vsaj ena povezava.

Iščemo usmerjen cikel dolžine 3.

Poskusimo narisati protiprimer.

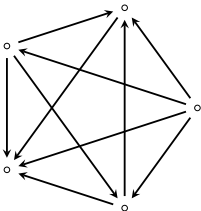
Predstavitev z grafom

Podatki:

- vsaki 2 točki sta povezani z natanko 1 povezavo,
- povezave so usmerjene,
- iz vsake točke gre vsaj ena povezava.

Iščemo usmerjen cikel dolžine 3.

Poskusimo narisati protiprimer.

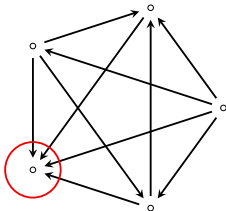
Predstavitev z grafom

Podatki:

- vsaki 2 točki sta povezani z natanko 1 povezavo,
- povezave so usmerjene,
- iz vsake točke gre vsaj ena povezava.

Iščemo usmerjen cikel dolžine 3.

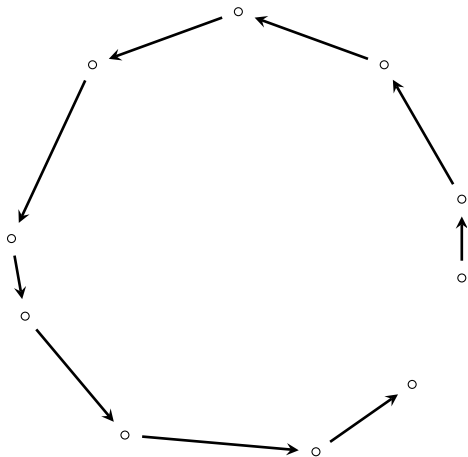
Poskusimo narisati protiprimer.

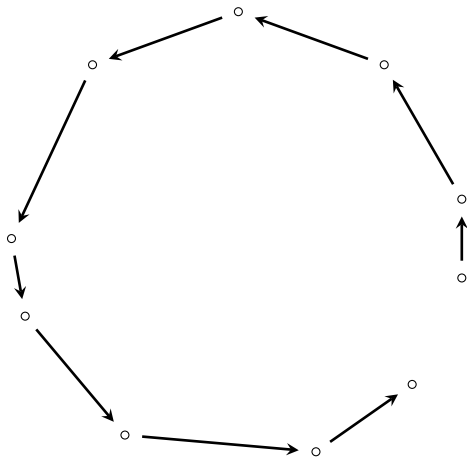
Predstavitev z grafom

Predstavitev z grafom

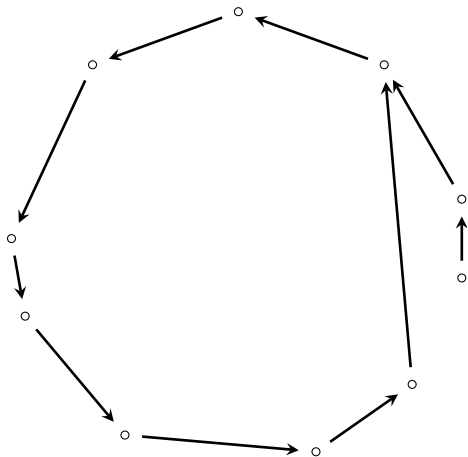

Predstavitev z grafom

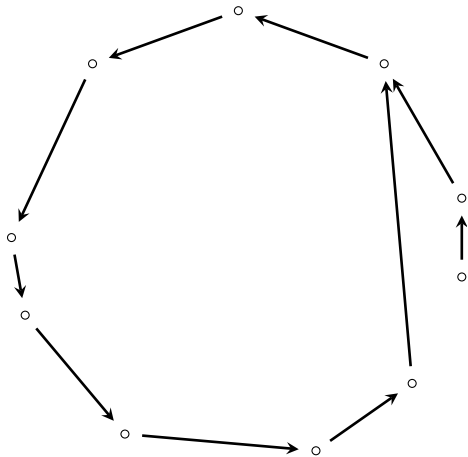
Obstaja usmerjena pot poljubne dolžine.

Predstavitev z grafom

Obstaja usmerjena pot poljubne dolžine.

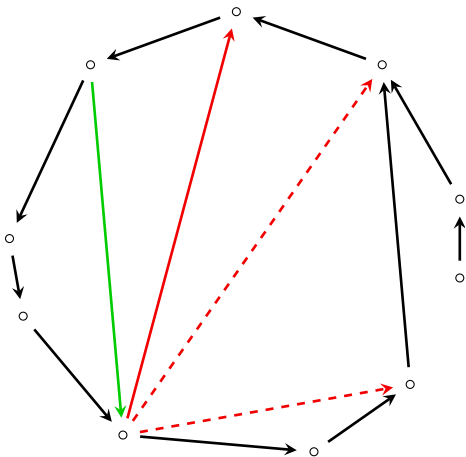
Predstavitev z grafom

Obstaja usmerjena pot poljubne dolžine.

Obstaja usmerjen cikel dolžine vsaj 3.

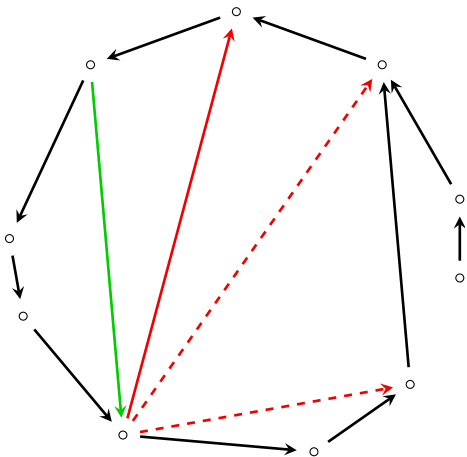
Predstavitev z grafom

Obstaja usmerjena pot
poljubne dolžine.

Obstaja usmerjen cikel
dolžine vsaj 3.

Predstavitev z grafom

Obstaja usmerjena pot poljubne dolžine.

Obstaja usmerjen cikel dolžine vsaj 3.

Obstaja usmerjen cikel dolžine 3.

Preštevanje in Dirichletov princip

Preštevanje in Dirichletov princip

Zakaj preštavamo?

Zakaj preštevamo?

- da omejimo število možnosti,

Zakaj preštrevamo?

- da omejimo število možnosti,
- da najdemo vsaj en element posebne oblike (Dirichletov princip),

Zakaj preštevamo?

- da omejimo število možnosti,
- da najdemo vsaj en element posebne oblike (Dirichletov princip),
- da dokažemo, da neka situacija ni mogoča.

Preštevanje in Dirichletov princip

Zakaj preštevamo?

- da omejimo število možnosti,
- da najdemo vsaj en element posebne oblike (Dirichletov princip),
- da dokažemo, da neka situacija ni mogoča.

Preštevanje pogosto kombiniramo z **barvanjem** ali z **deljenjem na disjunktne dele**.

Preštevanje in Dirichletov princip

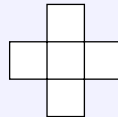
Zakaj preštevamo?

- da omejimo število možnosti,
- da najdemo vsaj en element posebne oblike (Dirichletov princip),
- da dokažemo, da neka situacija ni mogoča.

Preštevanje pogosto kombiniramo z **barvanjem** ali z **deljenjem na disjunktne dele**.

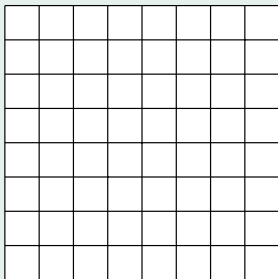
Naloga 9 - Domine +

Dana je tabela velikosti 8×8 , na katero želimo postaviti domine v obliki znaka +, tako da se nobeni dve domini ne bosta prekrivali in nobena domina ne bo segala čez rob tabele. Največ koliko domin lahko postavimo na tabelo?

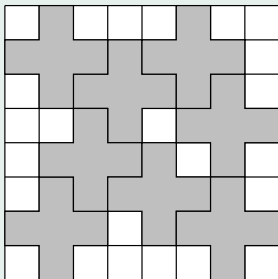
Preštevanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo?

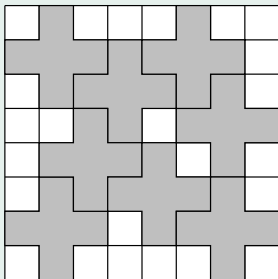

Preštovanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo?

Preštovanje in Dirichletov princip

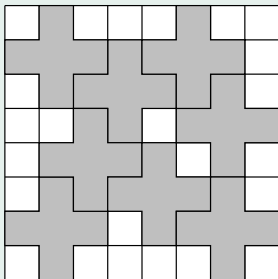
Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

Preštrevanje in Dirichletov princip

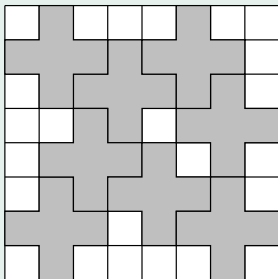
Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

Ideja: Štejmo!

Preštavanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

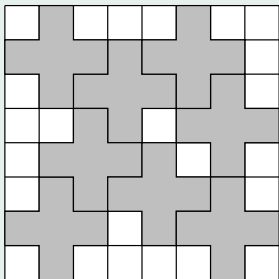

Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5

Preštrevanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

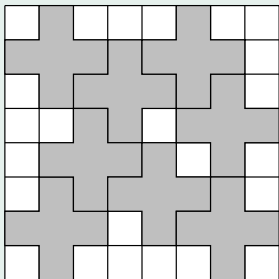

Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5 $\implies$ največ $64 : 5 = 12$ domin

Preštavanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

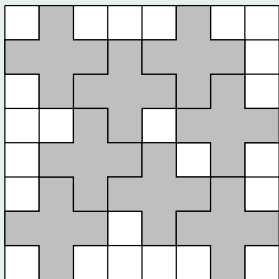

💡 Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5 $\implies$ največ $64 : 5 = 12$ domin
- 28 robnih polj, pokrijemo jih največ 8

Preštavanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

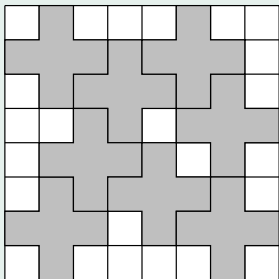

💡 Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5 $\implies$ največ $64 : 5 = 12$ domin
- 28 robnih polj, pokrijemo jih največ 8 $\implies$ vsaj 20 nepokritih polj

Preštovanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

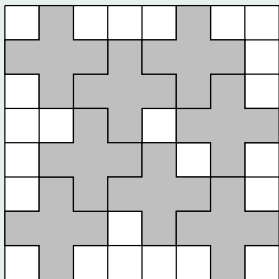

💡 Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5 $\implies$ največ $64 : 5 = 12$ domin
- 28 robnih polj, pokrijemo jih največ 8 $\implies$ vsaj 20 nepokritih polj
- največ $64 - 20 = 44$ pokritih polj

Preštovanje in Dirichletov princip

Koliko domin znamo postaviti na tabelo? Vsaj 8.

Ideja: Štejmo!

- 64 polj, ena domina jih pokrije 5 $\implies$ največ $64 : 5 = 12$ domin
- 28 robnih polj, pokrijemo jih največ 8 $\implies$ vsaj 20 nepokritih polj
- največ $64 - 20 = 44$ pokritih polj $\implies$ največ $44 : 5 = 8$ domin

Naloga 10 - Škrati in zaklad

V grajski zakladnici je 7 škratov skrilo svoj zaklad. Zaklad je za 10 vrati in vsaka vrata so zaklenjena s 3 ključavnicami. Vsaki dve ključavnici sta različni. Vsak škrat ima ključe za nekatere ključavnice. Vsaki 4 škrati lahko skupaj odklenejo vseh 10 vrat zakladnice. Dokaži, da obstajajo 3 škrati, ki lahko skupaj odklenejo vseh 10 vrat zakladnice.

Naloga 10 - Škrati in zaklad

V grajski zakladnici je 7 škratov skrilo svoj zaklad. Zaklad je za 10 vrati in vsaka vrata so zaklenjena s 3 ključavnicami. Vsaki dve ključavnici sta različni. Vsak škrat ima ključe za nekatere ključavnice. Vsaki 4 škrati lahko skupaj odklenejo vseh 10 vrat zakladnice. Dokaži, da obstajajo 3 škrati, ki lahko skupaj odklenejo vseh 10 vrat zakladnice.

Dirichletov princip

Če m elementov razdelimo v n množic, kjer je $m > kn$, bo vsaj ena množica imela vsaj $k + 1$ elementov.

7 škratov

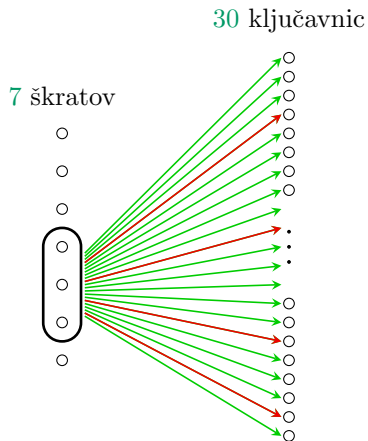
-
-
-
-
-
-
-
-

30 ključavnic

7 škratov

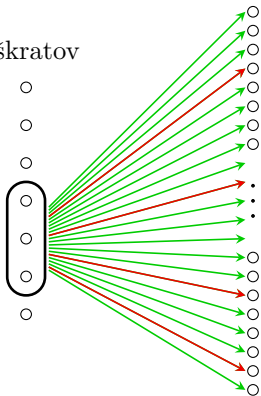
Preštrevanje in Dirichletov princip

Preštevanje in Dirichletov princip

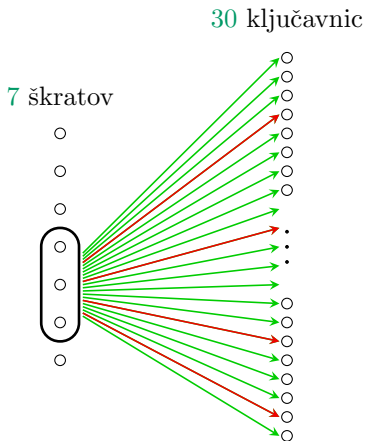
30 ključavnic

7 škratov

Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

Preštavanje in Dirichletov princip

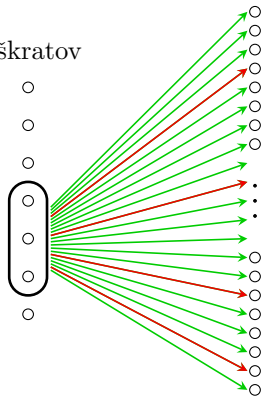
Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

Iz vsake trojice gre vsaj 1 rdeča puščica.

Preštavanje in Dirichletov princip

30 ključavnic

7 škratov

Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

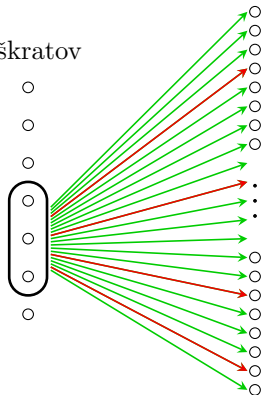
Iz vsake trojice gre vsaj 1 rdeča puščica.

Imamo vsaj $\binom{7}{3} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 35$ rdečih puščic.

Preštevanje in Dirichletov princip

30 ključavnic

7 škratov

Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

Iz vsake trojice gre vsaj 1 rdeča puščica.

Imamo vsaj $\binom{7}{3} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 35$ rdečih puščic.

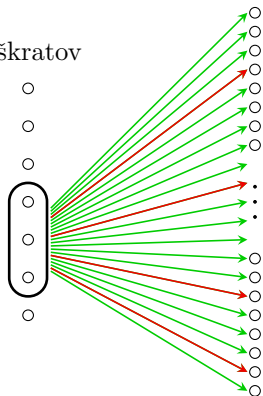
Obstaja vsaj ena ključavnica K , na katero kažeta vsaj 2 rdeči puščici, denimo iz trojic A in B .

Preštevanje in Dirichletov princip

30 ključavnic

7 škratov

Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

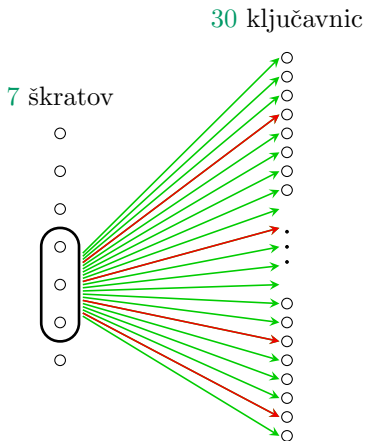
Iz vsake trojice gre vsaj 1 rdeča puščica.

Imamo vsaj $\binom{7}{3} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 35$ rdečih puščic.

Obstaja vsaj ena ključavnica K , na katero kažeta vsaj 2 rdeči puščici, denimo iz trojic A in B .

$A \cup B$ vsebuje vsaj 4 škrate, ki pa ne morejo odkleniti ključavnice K .

Preštevanje in Dirichletov princip

Denimo, da nobeni 3 škrati ne morejo do zaklada.

Iz vsake trojice gre vsaj 1 rdeča puščica.

Imamo vsaj $\binom{7}{3} = \frac{7 \cdot 6 \cdot 5}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 35$ rdečih puščic.

Obstaja vsaj ena ključavnica K , na katero kažeta vsaj 2 rdeči puščici, denimo iz trojic A in B .

$A \cup B$ vsebuje vsaj 4 škrate, ki pa ne morejo odkleniti ključavnice K .

Protislovje!

Naloga 11 - Podmnožice množice X

Množica X ima 6 elementov. Naj bodo $A_1, A_2, \dots, A_6$ neke njene podmnožice s 3 elementi. Dokaži, da lahko elemente množice X pobarvamo z 2 barvama, tako da nobena od podmnožic $A_1, A_2, \dots, A_6$ ne bo imela vseh elementov enake barve.

Naloga 11 - Podmnožice množice X

Množica X ima 6 elementov. Naj bodo $A_1, A_2, \dots, A_6$ neke njene podmnožice s 3 elementi. Dokaži, da lahko elemente množice X pobarvamo z 2 barvama, tako da nobena od podmnožic $A_1, A_2, \dots, A_6$ ne bo imela vseh elementov enake barve.

 Ideja: Če ne vemo, kako začeti, pogledamo, ali med podatki v nalogi obstaja kakšna povezava - **sumljivo naključje**.

Naloga 11 - Podmnožice množice X

Množica X ima 6 elementov. Naj bodo $A_1, A_2, \dots, A_6$ neke njene podmnožice s 3 elementi. Dokaži, da lahko elemente množice X pobarvamo z 2 barvama, tako da nobena od podmnožic $A_1, A_2, \dots, A_6$ ne bo imela vseh elementov enake barve.

 Ideja: Če ne vemo, kako začeti, pogledamo, ali med podatki v nalogi obstaja kakšna povezava - **sumljivo naključje**.

$$6 = 2 \cdot 3$$

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi})$

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

Namigi v nalogi

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$

Namigi v nalogi

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Namigi v nalogi

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Kaj če bi barvali kar 3-elementne podmnožice?

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Kaj če bi barvali kar 3-elementne podmnožice?

Vseh 3-elementnih podmnožic množice X je $\binom{6}{3} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 20$.

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Kaj če bi barvali kar 3-elementne podmnožice?

Vseh 3-elementnih podmnožic množice X je $\binom{6}{3} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 20$.

Množic A_i in njihovih komplementov A_i^C je skupaj največ 12 (lahko jih je tudi manj).

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Kaj če bi barvali kar 3-elementne podmnožice?

Vseh 3-elementnih podmnožic množice X je $\binom{6}{3} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 20$.

Množic A_i in njihovih komplementov A_i^C je skupaj največ 12 (lahko jih je tudi manj).

Izberemo 3-elementno podmnožico B različno od vseh A_i in A_i^C . Tudi B^C je različna od vseh A_i in A_i^C .

6 elementov = $2 \cdot (3 \text{ elementi}) \rightarrow$ komplementi množic

barvanje z 2 barvama $\equiv$ barvanje podmnožice in njenega komplementa

Kaj če bi barvali kar 3-elementne podmnožice?

Vseh 3-elementnih podmnožic množice X je $\binom{6}{3} = \frac{6 \cdot 5 \cdot 4}{1 \cdot 2 \cdot 3} = 20$.

Množic A_i in njihovih komplementov A_i^C je skupaj največ 12 (lahko jih je tudi manj).

Izberemo 3-elementno podmnožico B različno od vseh A_i in A_i^C . Tudi B^C je različna od vseh A_i in A_i^C .

Pobarvamo B z eno barvo in B^C z drugo barvo.

Naloga 12 - Luči

V vrsti stoji $n \geq 3$ luči. Na začetku je vsaka liha luč v vrsti prižgana, vsaka soda luč pa ugasnjena. V vsaki potezi lahko hkrati zamenjamo stanje treh zaporednih luči v vrsti (ugasnjene prižgemo, prižgane pa ugasnemo).

- Dokaži, da vrstni red izvajanja potez za končno stanje luči ni pomemben.
- Za katere $n \geq 3$ lahko v končno mnogo potezih pridemo do stanja, v katerem bo vsaka liha luč v vrsti ugasnjena, vsaka soda luč pa prižgana?

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

- (a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se "pokrajša".

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se "pokrajša".

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se "pokrajša".

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se “pokrajša”.

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se “pokrajša”.

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se “pokrajša”.

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se “pokrajša”.

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se “pokrajša”.

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

(a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.

(b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se "pokrajša".

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Le zaporedje $P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, P_6, P_7, P_8, P_9, P_{10}, \dots, P_{3k+1}$ spremeni stanje vseh luči.

Namigi v nalogi

Naj bo P_i poteza, ki spremeni stanje luči i , $i + 1$ in $i + 2$.

- (a) Vsaka poteza bodisi spremeni stanje luči i ali pa ne.
Končno stanje luči je odvisno le od števila izvedenih potez, ki spremenijo njeno stanje.
- (b) Poteze lahko uredimo po vrsti.

$P_1, P_1, P_1, P_2, P_2, P_3, P_3, P_3, P_4, P_5, P_5, P_6 \dots$

Par enakih potez se "pokrajša".

$P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, \dots$

Vsako potezo izvedemo 1-krat ali 0-krat.

Le zaporedje $P_1, P_2, P_3, P_4, P_5, P_6, P_7, P_8, P_9, P_{10}, \dots, P_{3k+1}$ spremeni stanje vseh luči.

Število luči $n = 3k + 3$ mora biti deljivo s 3.

Naloga 13 - Točke na krožnici

Na krožnici leži $n \geq 4$ točk označenih s števili od 1 do n . Par nesosednjih točk, označenih z a in b , imenujemo *pravilen par* točk, če so na vsaj enem od krožnih lokov med a in b vse točke označene s števili manjšimi od a in b . Dokaži, da je pravih parov točk natanko $n - 3$.

Naloga 13 - Točke na krožnici

Na krožnici leži $n \geq 4$ točk označenih s števili od 1 do n . Par nesosednjih točk, označenih z a in b , imenujemo *pravilen par* točk, če so na vsaj enem od krožnih lokov med a in b vse točke označene s števili manjšimi od a in b . Dokaži, da je pravih parov točk natanko $n - 3$.

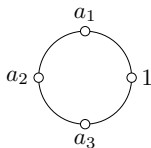

Ideja: Prepoznamo, da je naloga primerna, da lahko poskusimo z indukcijo.

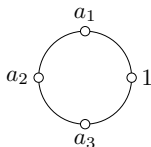
Baza indukcije: $n = 4$

Baza indukcije: $n = 4$

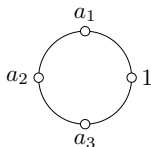

Baza indukcije: $n = 4$

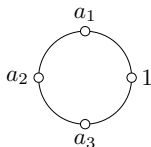
par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,

Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

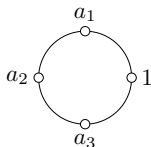
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Baza indukcije: $n = 4$

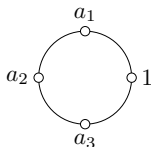

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

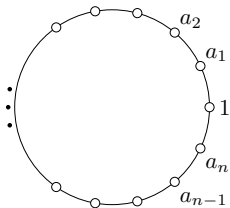
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

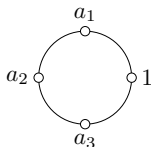
Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

Indukcija

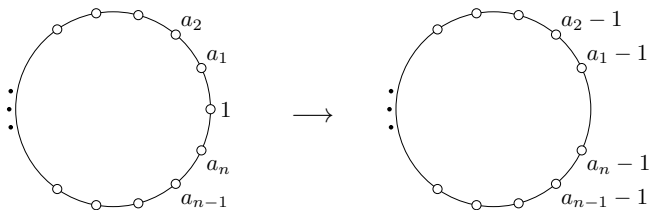
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

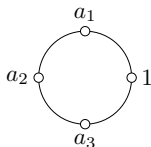
Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

Indukcija

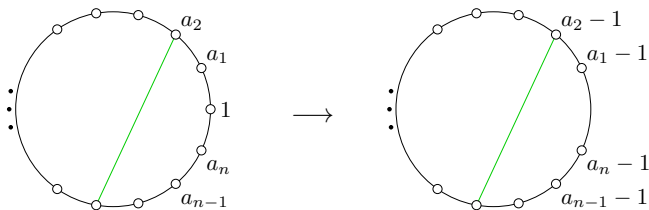
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

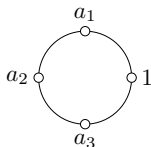
Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

Indukcija

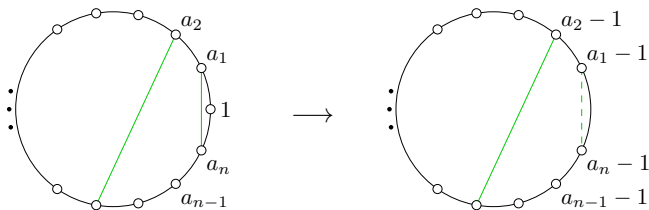
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravičen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravičen.

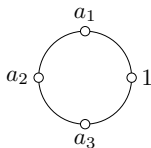
Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

Indukcija

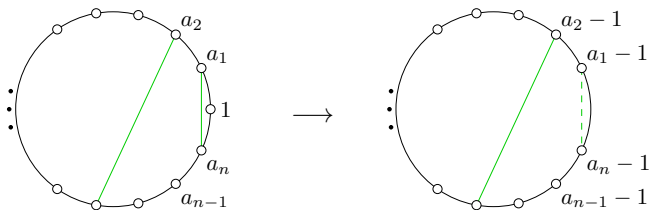
Baza indukcije: $n = 4$

par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

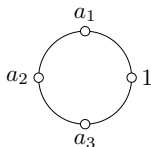
Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

par $\{a_1, a_n\}$ je pravilen

Indukcija

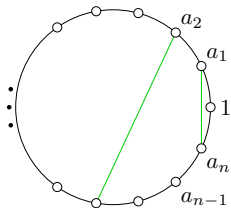
Baza indukcije: $n = 4$

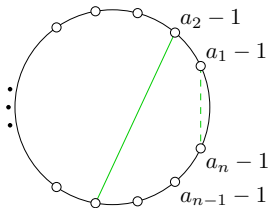
par $\{1, a_2\}$ ni pravičen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravičen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

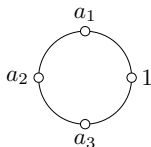

par $\{a_1, a_n\}$ je pravičen

par $\{a_1 - 1, a_n - 1\}$ ni soseden

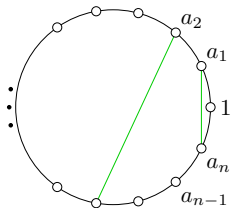
Baza indukcije: $n = 4$

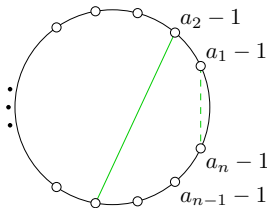
par $\{1, a_2\}$ ni pravilen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravilen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

par $\{a_1, a_n\}$ je pravilen

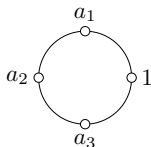

par $\{a_1 - 1, a_n - 1\}$ ni soseden

$n - 3$ pravih parov

Indukcija

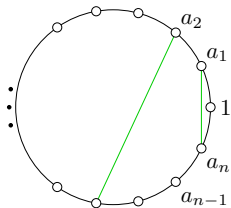
Baza indukcije: $n = 4$

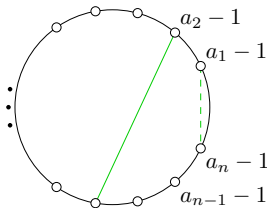
par $\{1, a_2\}$ ni pravičen,
par $\{a_1, a_3\}$ je pravičen.

Indukcijska predpostavka: Trditev velja za nek $n \geq 4$.

Indukcijski korak: $n \rightarrow n + 1$

par $\{a_1, a_n\}$ je pravičen
 $n - 2$ pravičnih parov

par $\{a_1 - 1, a_n - 1\}$ ni soseden
 $n - 3$ pravičnih parov